

Medlemsbrev

Nr 2•23 juni 2013

Sveriges Gerontologiska Sällskap

Ordförande har ordet

Bästa medlemmar,

Sommaren är snart här vilket betyder att de flesta av oss just nu håller på med att avsluta de olika projekt vi haft för oss under våren. Vissa av oss förbereder oss också inför IAGG:s världskongress i gerontologi och geriatrik i Seoul. Den äger rum mellan den 23 och 27 juni, vilket innebär att midsommar lär bjuda på en del resande i år. Programmet för världskongressen ser spännande ut, så det kan vara intressant att ta sig ett titt på det även om man inte ska dit själv (www.iagg2013.org); det ger nämligen inblick i de projekt som bedrivs just nu runtom i världen och kan vara en källa till både inspiration och nya kontakter.

Denna vår har varit ganska lugn för vår förening i och med att vi bara har haft en aktivitet, vår årliga Sveriges Gerontologidag som gick av stapeln i april. I år samarbetade vi med Föreningen Social Omsorg och bjöd på ett program om forskning om funktionshinder och äldre; ett spännande och mycket aktuellt ämne som tyvärr inte drog tillräckligt med uppmärksamhet. Ibland kan vi i styrelsen bli lite överraskade över hur de aktiviteter som vi planerar mottas. Varken programmet vi lade eller platsen vi var på – vår vackra stora stad som vanligtvis lockar besökare till sig – verkade inte ha varit de dragplåster som vi hade hoppats på. Vi vill därför gärna höra från er hur ni ser på våra gerontologidagar: finns det något vi kan göra för att locka flera till dem? Tveka inte att höra av er med förslag och idéer!

Årsmötet hölls i sedvanlig ordning i anslutning till Gerontologidagen. Vid den tackade vi Ann-Britt Sand (Stockholms Universitet) och Anna Dahl (Karolinska Institutet) för sitt engagemang i styrelsen. Ann-Britt har varit en del av styrelsen i många år, medan Anna bara varit engagerad i något år. Båda har aktivt bidragit till det arbete vi lägger på att se till att aktiviteter blir av, skrivelser skickas in, priser delas ut och medlemsbrev/hemsidan informerar våra medlemmar om vad som händer när det gäller äldre och åldrandefrågor. Jag vill därför passa på att ännu en gång tacka dem för deras insatser och välkomnar också Magnus Jegermalm (Hälsö högskolan i Jönköping & Ersta Sköndal högskola) och Petra Ahnlund (Umeå universitet) som nya ledamöter i styrelsen för vår förening!

Till hösten har vi två aktiviteter som vi hoppas ska locka er uppmärksamhet. Den ena är föreläsningen av pristagaren av det Stora Gerontologipriset – professor Lars Andersson - och det andra är det interdisciplinära forumet för doktorander och nydisputerade inom området. Mer information om dessa aktiviteter finner ni på hemsidan.

En god nyhet har vi också att dela med oss så här när varma dagar vid hängmattan stundar och det är att vi äntligen lyckas med att hitta en sponsor för Stora Gerontologipriset: Ruth och Richard Julins Stiftelse. De kommer att bistå oss med finansieringen av priset under de närmaste fem åren, vilket vi är innerligt tacksamma för! Vår förenings sommar inleds alltså med en trevlig överraskning. Hoppas er sommar bjuder på avkoppling och inspiration!

Varma sommarhälsningar,
Sandra Torres, ordförande för SGS

Sveriges Gerontologiska Sällskap

Ordförande Sandra Torres
Uppsala universitet
Sociologiska institutionen
751 26 Uppsala
Tel: 018-471 1171
E-post: sandra.torres@soc.uu.se

www.sgs.nu

Sekreterare Veronika Wallroth
Linköpings universitet
NISAL / ISV
601 74 Norrköping
Tel: 011-36 33 24
E-post: info@sgs.nu

Sveriges Gerontologidag

Sveriges Gerontologidag anordnades den 12 april 2013 i samarbete med Föreningen Social Omsorg (FSO). Ett 50-tal deltagare från de båda föreningarna fick höra mycket intressanta föredrag på temat "Åldrande och funktionsnedsättning".

Professor Rafael Lindqvist inledde dagen med att tala om FN-konventionen om mänskliga rättigheter och vad den i realiteten betyder för människor med funktionsnedsättning. Doktorand Ida Kåhlin framförde en mycket uppskattad föreläsning med utgångspunkt i hennes avhandlingsarbete som handlar om hur människor med utvecklingsstörning upplever åldrandet.

Två ordförande: Sandra Torres (SGS) och Bo Sjöberg (FSO)

På eftermiddagen talade docent Anna Whitaker om anhöriga till personer med funktionshinder och den avsaknad av stöd som dessa anhöriga ofta upplever. Doktorand Mia Jormfeld föreläste om självbestämmande i vardagen för personer med intellektuella funktionsnedsättningar utifrån sitt avhandlingsarbete. Dagens sista föreläsning hölls av professor Håkan Jönsson som ställde frågan: Vad är normalt när man är 80? Hans föreläsning handlade om vilka grupper vi jämför oss med och vilka anspråk som kan göras med utgångspunkt i olika referensgrupper.

Avslutningsvis avslöjade Sandra Torres, ordförande för SGS, att professor Lars Andersson är årets mottagare av Stora Gerontologipriset. Lars Andersson var förhindrad att närvara men lät hälsa att han var mycket glad över att bli tilldelad ett så fint pris. Se bilder från dagen på www.sgs.nu

Intervju med Lars Andersson, mottagare av Stora Gerontologipriset 2013

Den klassiska frågan: Hur känns det att ha blivit tilldelad Stora Gerontologipriset 2013?

Jag blev förstuds väldigt glad. Det känns som att det arbete som man gjort under alla år är uppskattat.

Vilka myter om äldre tycker du har varit viktigast att omkullkasta?

Myterna har haft med det framväxande välfärdssamhället att göra och hänger ihop. Välfärdssamhället upplevdes hos vissa som ett hot mot familjen, och de som alltid kunnat köpa sig hjälp och service använde sig av bilden av den hotade familjen för att försöka slippa att solidariskt bidra till välfärden. Det pratades mycket om att man genom den kommunala omsorgen skingrade familjer, men det visade sig vara en myt. Äldre föredrog den kommunala omsorgen framför anhängigomsorg. Att äldre ville befria yngre generationer (läs kvinnor) från ett tungt vårdansvar vantolkades som att generationerna inte umgicks och förstärkte den allmänna myten att äldre kände sig ensamma och var bortglömda. Den myten kunde också omkullkastas, liksom att det skulle vara vanligare att äldre känner sig ensamma i Norden än i sydeuropeiska länder, när det i själva verket är tvärtom. Det har också genom att introducera ålderism-begreppet varit möjligt att ta ett samlat grepp på fördomar mot, stereotypa föreställningar om och diskriminering av äldre.

Sveriges Gerontologiska Sällskap

Ordförande Sandra Torres
Uppsala universitet
Sociologiska institutionen
751 26 Uppsala
Tel: 018-471 1171
E-post: sandra.torres@soc.uu.se

www.sgs.nu

Sekreterare Veronika Wallroth
Linköpings universitet
NISAL / ISV
601 74 Norrköping
Tel: 011-36 33 24
E-post: info@sgs.nu

Något som inte uppmärksammats tillräckligt tidigare och därför bidragit till myten att äldre inte varit utsatta för detta i någon större utsträckning och att det inte varit lika allvarligt som när det gäller andra grupper.

Vilka äldre- och åldrandefrågor tycker du skall utforskas mer?

Det finns många, t.ex. longitudinella studier där övergångarna fokuseras. Etiska frågor är ett annat område, liksom pensioner och hela frågan om hur folk ska kunna arbeta ihop till en anständig pension i framtiden. Däremot kunde det gärna vara mindre av teorilösa epidemiologiska studier om olika former av ohälsa. Du hittar alltid samband mellan elände och elände.

Hur ser du på framtiden för äldre och åldrandeforskare i Sverige?

Jag gillar inte när staten går in och detaljstyr vad som bör forskas om. Nu har det satsats på åldrande och hälsa, och det visar sig att det plötsligt finns väldigt många som ser sig som äldre- och åldrandeforskare, så hoppas jag att en del blir kvar när sötebrödsdagarna är över.

Vad kommer din prisföreläsning den 20 september på Äldrecentrum i Stockholm att handla om?

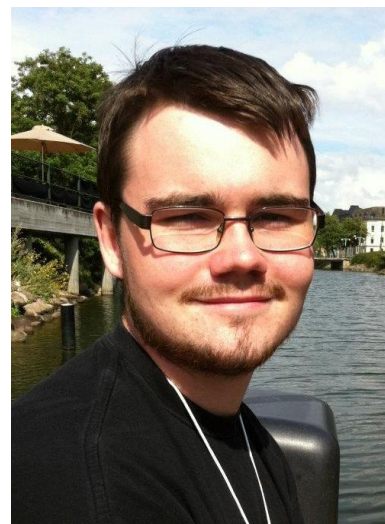
Det kommer att bli något om olika infallsvinklar på ojämlikt åldrande.

Lär känna en medlem

Anton Kinnander är SGS senaste medlem därför tyckte vi att det kunde vara intressant att få veta lite mer om honom och han tackade ja till att svara på några frågor.

Vad du arbetar med till vardags och vad du håller på med just nu?

Jag är leg. dietist och läser just nu min master vid Göteborgs Universitet. Min master är fokuserad på geriatrik och geriatrisk nutrition i synnerhet. Jag och Sandra Smidelik skrev en kandidatuppsats som mottogs väl, den handlade om nutritionsbehandling vid trycksår hos äldre. Vi har nu valt att fortsätta forska då vi tyckte det var så himla roligt att skriva C-uppsats. Vi håller på att starta upp ett forskningsprojekt i Skåne, där vi skall studera två olika näringsdryckers (en trycksårsspecifik och en standard näringsdryck) effekt på läkningen av trycksår, något som inte studerats innan. Dessutom läser jag kurser i bl.a. geriatrik, gerontologi och till hösten en kurs i akutgeriatrik som jag ser mycket fram emot!

Varför valde du att gå med i SGS och hur fick du information om vår förening?

Jag valde att gå med i föreningen då jag tyckte att den lät intressant och att den passade mina intressen. Jag ser fram emot många spännande nyhetsbrev, seminarier och annat framöver!

Vad du skulle vilja att SGS gör i framtiden? Vilka frågor tycker du är viktiga att lyfta fram?

Jag tycker fokus bör ligga mer på äldres kosthållning, då inte bara ur en näringsmässig aspekt utan som en viktig helhet i deras liv. En måltid är så mycket mer än bara mat, den är trevlig, den ger social samvaro och den blir en fast punkt i vardagen. Betydelsen av måltiden och kosten i sin helhet är enorm för en äldre människa ur psykisk, fysisk och social bemärkelse.

Sveriges Gerontologiska Sällskap

Ordförande Sandra Torres
Uppsala universitet
Sociologiska institutionen
751 26 Uppsala
Tel: 018-471 1171
E-post: sandra.torres@soc.uu.se

www.sgs.nu

Sekreterare Veronika Wallroth
Linköpings universitet
NISAL / ISV
601 74 Norrköping
Tel: 011-36 33 24
E-post: info@sgs.nu

Den nya styrelsen

I samband med Gerontologidagen den 12 april höll SGS sitt årsmöte och två av föreningens medlemmar blev invalda till styrelsen; Magnus Jegermalm och Petra Ahnlund. De ersatte Ann-Britt Sand och Anna Dahl. SGS vill tacka de två avgående styrelsemedlemmar ännu en gång för allt arbete och engagemang ni lagt på vår förening. Vi vill även välkomna de nya invalda styrelsemedlemmarna till arbetet. Nedan får ni ett par korta presentationer om dem. På webbsidan www.sgs.nu kommer inom kort en presentation av hela den nya styrelsen som består av Sandra Torres, Torbjörn Svensson, Lena Dahlberg, Veronika Wallroth, Sofi Fristedt, Anna Dunér, Jim-Alex Minorsson Hirschi, Magnus Jegermalm och Petra Ahnlund.

Petra Ahnlund är lektor vid institutionen för socialt arbete, Umeå universitet. Hon disputerade 2008 med avhandlingen "Omsorg som arbete. Om utbildning, arbetsmiljö och relationer i äldre- och handikappomsorgen". Petras forskning har därefter fortsatt fokusera på kompetensfrågor för personal inom äldreomsorgen men även på hur köns- och etnicitetsaspekter inverkar på val av utbildning och efterföljande yrke.

Magnus Jegermalm, är fil.dr. och docent i socialt arbete verksam vid Institutet för gerontologi, Hälsohögskolan Jönköping, samt vid Institutionen för socialvetenskap, Ersta Sköndal högskola. Under senare tid har han varit verksam i USA vid Stony Brook University, New York. Jegermalm har sedan slutet av 1990-talet bedrivit forskningsprojekt kring utvecklingen av den informella omsorgens betydelse samt äldres roller och engagemang i civilsamhället.

På gång inom gerontologiområdet

Den 23-24 september 2013 arrangerar NISAL och Hälsans nya verktyg en internationell konferens om "Äldres ensamhet och social isolering". Mer information finns på: <http://www.isv.liu.se/nisal/samverkansprojekt>

Hälsohögskolan i Jönköping arrangerar tillsammans med regionala organisationer en SWEDAGE-konferens om äldre och åldrande den 17 oktober 2013. Mer information finns på: www.swedage.se

Den tredje årliga 'Aging and Society'-konferensen kommer att hållas 2013 i Chicago vid The University Center den 9-8 november. Mer information finns på: <http://agingandsociety.com/the-conference>

Irish Gerontological Society anordnar den 20 till 21 september 2013 sin årlig träff med titeln "Towards an age-friendly future". Croke Park Conference Centre, Dublin. Mer information finns på: www.irishgerontology.com

Nästa kulturgerontologikonferens blir i Galway, Irland, 10-12 april 2014. Mer information kommer snart på: www.agingstudies.eu

Den 22:a Nordiska Kongressen arrangeras av SGS och SGF (Svensk Geriatrisk Förening) i Göteborg 25-28 maj 2014. Mer information finns på: www.22nkg.com

Sveriges Gerontologiska Sällskap

Ordförande Sandra Torres
Uppsala universitet
Sociologiska institutionen
751 26 Uppsala
Tel: 018-471 1171
E-post: sandra.torres@soc.uu.se

www.sgs.nu

Sekreterare Veronika Wallroth
Linköpings universitet
NISAL / ISV
601 74 Norrköping
Tel: 011-36 33 24
E-post: info@sgs.nu

ISA världskonferens i sociologi kommer vara i Yokohama, Japan den 13-19 juli 2014. Se mer information om Research Committee on Sociology of Aging, RC11 på:
<http://www.isa-sociology.org/congress2014/rc/rc.php?n=RC11>

Litteraturtips

Denna sektion i medlemsbrevet är till för att tipsa er om nya böcker eller rapporter som kan vara intressanta för flera. Vi välkomnar fler tips så att denna del av medlemsbrevet kan byggas ut. Skicka dessa (såsom det ser ut här nedan, alltså fullständig referens och information om vad som gör att detta litteraturtips är värt att förmedlas till föreningens medlemmar) till: info@sgs.nu

Andersson, Lars (red.) (2:a upplagan, 2013): *Socialgerontologi. Studentlitteratur.* Denna antologi var den första i sitt slag på svenska när den kom ut i sin första upplaga 2002. Den fyllde då ett efterfrågat behov av en grundbok inom området. Sedan dess har flera böcker med olika fokus getts ut, men Socialgerontologi har behållit sin position som ett standardverk. När antologin nu finns i en ny upplaga är den i stort sett sig lik, men givetvis med uppdaterad information.

Gravagne, Pamela H. (2013): *The becoming of age: Cinematic visions of mind, body and identity in later life.* Jefferson, NC: McFarland & Co. Publishers. Pamela H. Gravagne ger en kritisk granskning av de sätt som åldrande och ålderdom förstås, representeras, och ges innebörd i filmer. De berättelser, diskurser och filosofiska ståndpunkter som ligger bakom filmiska skildringar av äldre är historiska och öppna för revidering. Därav konstruerar Gravagne en ram för att analysera hur en film både skildrar åldrande eller äldre och berättandet av den större historien om åldrandet i sig.

Teppo Kröger & Sue Yeandle (red.) (2013): *Combining paid work and family care. Policies and experiences in international perspective.* Policy Press. Allt eftersom befolkningen åldras runtom i världen ökar också behoven av insatser både från familjen och från samhället. Samtidigt förväntas både kvinnor och män vara yrkesverksamma längre. Detta gör att frågan om att kombinera omsorg och arbete till ett brännande ämne för socialpolitiken och sysselsättningspolitiken. Internationella diskussioner om att förena arbete och omsorg har tidigare fokuserat mest på barnomsorg. I denna bok breddas debatten genom att föra in diskussionen från dem som ger stöd till sina partners, äldre släktingar och funktionshindrade eller svårt sjuka barn. Boken framhäver vad man kan lära av individuella erfarenheter och ger en analys av förändrad välfärds- och arbetsmarknadspolitik som formar livet för arbetande anhängvårdare i Finland, Sverige, Australien, England, Japan och Taiwan.

Kommande aktiviteter i SGS

Den 20 september kommer professor Lars Andersson, mottagare av 2013 års Stora Gerontologpris, hålla sin prisföreläsning "Ojämnt att vara äldre – ojämlig ålderdom". Äldrecentrum, Gävlegatan 16, Stockholm.

Den 28 oktober är det dags för det Interdisciplinära forumet som erbjuder doktorander och nydisputerade en chans att mötas och få en överskådlig blick över det mycket interdisciplinära fältet Gerontologi. Dessutom kommer professor Kenneth Abrahamsson, tidigare programchef vid forskningsrådet FAS, att föreläsa om karriärvägar och hur man lyckas med ansökningar efter doktorexamen.

Sveriges Gerontologiska Sällskap

Ordförande Sandra Torres
Uppsala universitet
Sociologiska institutionen
751 26 Uppsala
Tel: 018-471 1171
E-post: sandra.torres@soc.uu.se

www.sgs.nu

Sekreterare Veronika Wallroth
Linköpings universitet
NISAL / ISV
601 74 Norrköping
Tel: 011-36 33 24
E-post: info@sgs.nu